

Písně studentů a příběhy pamětníků oslavily konec války

20.5.2025 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Komponovaný pořad „1945 - Radost i žal, moc i bezmoc, naděje i beznaděj - 1945 - When Freedom Was Just an Illusion“ má mezinárodní přesah a zazněl již na během turné sboru v Anglii. V libereckém kostele se konal pod záštitou děkana Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL (FP) Aleše Suchomela a vedoucí katedry primární a preprimární pedagogiky FP Dany Kasperové. Studentky a studenti Bohemia Chóru i sboru Aurea Rosa při Univerzitě třetího věku FP TUL koncert věnovali všem, kdo v letech války trpěli, i těm, kdo měli štěstí a přežili.

„Hlavním a společným mottem všech písní a příběhů, které jsme si mohli vyslechnout, bylo nezapomenout na osudy lidí, kteří položili své životy za naši svobodu, za demokracii. Velmi vítám, že se na tomto poselství podílejí naše studentky, budoucí učitelky těch nejmenších dětí. Je to pro mne záruka toho, že v duchu lidskosti a humanity povedou i své budoucí žáčky,“ zhodnotila pořad Dana Kasperová.

Pořad se mimo jiné inspiroval knihami spisovatele Jiřího Padevěta „Krvavé finále: Jaro 1945 v českých zemích“ a „Krvavé léto 1945“. *„Násilí, které vyvolalo nacistické Německo, neskončilo na našem území 8. května 1945, oficiálního data konce 2. světové války. Boje zde trvaly až do 12. května a stály ještě mnoho lidských životů. Byli jsme posledním místem v Evropě, kde boje po vyhlášení konce války stále pokračovaly,“* připomněla sbormistryně Jana Konvalinková, jež je spolu s pedagogem Christopherem Muffettem autorkou pořadu.

Příběhy zprostředkované Pamětí národa

Projekt Bohemia Chóru připomínal konec války na Liberecku také prostřednictvím příběhů Paměti národa. Milena Hercíková, držitelka Medaile města Liberec, vyprávěla svůj vlastní příběh z konce války. Zároveň přinesla poselství: *„Nezáleží na národnosti, ale záleží na každém jednom člověku, jak se zachová, jak ustojí složité chvíle života, jak v sobě i kolem sebe bude pěstovat porozumění, laskavost a pochopení.“*

Příběh Mileny Hercíkové

Dana Křemenáková z Fakulty textilní TUL a Jan Kovanic připravili příběh svého otce Milana Kovanice, jenž jen souhrou osudových vteřin přežil Osvětim, pochod smrti z tohoto tábora a osvobození koncentračního tábora v Mauthausenu americkou armádou 5. května 1945. Toto datum slavil celý svůj život jako svoje druhé narozeniny. *„Vyvarujme se, prosím, nesnášenlivosti. Nesnášenlivosti, která může začínat již ve školních lavicích, mezi sousedy, na pracovištích. Vyvarujme se jí a nahradíme ji tolerancí, otevřeností k jinakosti a různorodosti,“* zmínil Jan Kovanic.

Ivana Nyplová, členka sboru Aurea Rosa, přinesla svědectví nesmyslnosti osvobození a konce války spojené s demarkační linií. Právě toto rozdělení způsobilo na našem území mnoho ztrát a Ivana Nyplová tak ztratila svojí malou sestřičku Věru. Příběh zpracovala spolu se studentkou FP Viktorií Sýkorovou, která jej také přednášela.

Zaznělo také pravdivé, a od komunistické ideologické propagandy očištěné, svědectví o vojenské operaci Dukla, která znamenala začátek osvobozování naší země z východu. Inspirací byl tento text.

Kostelem se nesl také příběh Edith Weitzenové, liberecké patriotky, jež za války sloužila u ženských pomocných sborů RAF a po osvobození čelila věznění a útlaku. Více o Edith Weitzenové.

Projekty Bohemia Chóru FP TUL s Janou Konvalinkovou a Christopherem Muffettem jsou vždy připomínkou důležitých mezníků historie naší země a pokaždé připomínají Paměť národa. Na mezinárodní úrovni je sbor přednáší v angličtině. U nás Bohemia Chór doplňují ještě sbory Aurea Rosa a Světlohlásek při ZŠ Světlá pod Ještědem s absolventskou FP TUL Lenkou Lengyelovou.

Nit komponovaných pořadů se začala odvíjet v roce 2018, kdy jsme si připomínali hned několik významných milníků Československé historie - vznik Československa (1918), rok 1948 a nástup komunistické totality i rok 1968 s invazí vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Projekt „Temné časy krásných míst - Dark Times in Beautiful Places 1948-1989“ byl s úspěchem představen u nás i v zahraničí (Anglie, Německo, Polsko) ve školách i pro veřejnost.

Další pořady následovaly ve stejném rozsahu. „K poctě Sira Nicholase Wintona - I 'll Také That One“ byla v roce 2019 připomínka 80. let od začátku válečného roku 1939. Psali jsme také v tomto článku.

V letech 2020-2022 se pořad Labyrint světa a ráj srdce přidal k Národním oslavám k poctě Jana Amose Komenského. Psali jsme.

Rok 2024 pak reagoval na 85. výročí roku 1939, tentokrát s programem „Virtute el Valor - Ctnost a statečnost“ vyprávějící osudy českých šlechtických rodu v průběhu nacistické a komunistické totality.

Všechny projekty zazněly na školách i pro veřejnost u nás i v zahraničí a nesly v sobě hluboké a silné příběhy statečných, odvážných lidí, kteří, pro ochranu vlasti, pro čest naší země dokázali položit životy či čelit neuvěřitelnému příkoří a trýzni. Pro umocnění hloubky výpovědi lidských osudu jsou všechny pořady propojené skladbami pro pěvecký sbor a tvoří tak celek, který oslovuje a dotýká se posluchačů všech generací.

<https://tuni.tul.cz/a/pisne-studentu-a-pribehy-pametniku-oslavily-konec-valky-161253.html>